

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ק"פ ע"א

פרשת וישב

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קע"ט ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

רבי יוסי פתח, (ישעיה נז) הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק. הצדיק אבד, בזמנא דקודשא בריה הוא אשגח בעלמא ולא הוי עלמא כדקא יאות, ואזדמן דינא לשרייה על עלמא. כדין קודשא בריה הוא נטיל זפאה דאשתכח בינייהו, בגין דישרי דינא על כלהו אחרנין, ולא ישתכח מאן דיגין עלייהו.

תרגום לעברית

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. רבי יוסי פתח, (ישעיה נז) הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק. הצדיק אבד, בזמן שהקדוש ברוך הוא משגיח בעולם ואין העולם כראוי, ומזדמן הדין לשרות על העולם, אז הקדוש ברוך הוא נוטל את הצדיק שנמצא ביניהם כדי שישנה הדין על כל האחרים ולא ימצא מי שיגן עליהם.

דְּהָא כָּל זְמַנָּא דְּזִכְרָא שְׁאֲרִי בְּעֵלְמָא, דִּינָא לָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עַל עֵלְמָא. מְנַלְן מִמַּשָּׁה, דְּכַתִּיב, (תהלים קו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לְוִלֵּי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עֶמֶד בְּפָרִץ לְפָנָיו וְגו'. וּבְגִין כֹּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לְזִכְרָא מִבִּינְיָהּ וְסָלִיק לֵיהּ מֵעֵלְמָא, וּכְדִין אֶתְפָּרַע וְגַבִּי דִּילֵיהּ. סוּפִיָּה דִּקְרָא, כִּי מִפְּנֵי הָרַעָה נֶאֱסַף הַצְּדִיק. עַד דְּלֹא יֵיתִי רַעָה לְשַׁלְטָאָה עַל עֵלְמָא נֶאֱסַף הַצְּדִיק. (ד'א כי מפני הרעה נאסף עד לא ישלוט הרעה בעלמא) דְּבַר אַחֵר כִּי מִפְּנֵי הָרַעָה, דָּא יֵצֵר הָרַע.

תרגום לעברית

שְׁהָרִי כָּל זְמַן שֶׁהַצְּדִיק שׁוֹרָה בְּעוֹלָם, הַדִּין לֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עַל הָעוֹלָם. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּשָּׁה, שְׁכָתוֹב (תהלים קו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לְוִלֵּי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עֶמֶד בְּפָרִץ לְפָנָיו וְגו'. וּמַשׁוּם כֹּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אֶת הַצְּדִיק מִבִּינְיָהּ וּמַסְלֵק אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם, וְאֵז נִפְרָע וְגוֹבֵה אֶת שְׁלוֹ. סוֹף הַפְּסוּק - כִּי מִפְּנֵי הָרַעָה נֶאֱסַף הַצְּדִיק. בְּטָרָם תֵּבֵא הָרַעָה לְשַׁלֵּט עַל הָעוֹלָם נֶאֱסַף הַצְּדִיק [ד'א כי מפני הרעה נאסף, טרם תשלט הרעה בעולם]. דְּבַר אַחֵר כִּי מִפְּנֵי הָרַעָה - זֶה יֵצֵר הָרַע.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב שְׁלִימוֹ דְּאַבְרָהָם הָוָה וְאֵיהּ קָאִים לְקַיָּמָא בְּגָלוּתָא. אֲבָל מַגוּ דְּאֵיהּ צְדִיק אֶתְעַכֵּב דִּינָא דְּלֹא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא. דְּהָא כָּל יוֹמֵי דְּיַעֲקֹב לָא שָׂרָא דִּינָא עַל עֵלְמָא, וְכַפְּנָא אֶתְבַּטְּלָת.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, יַעֲקֹב הָיָה בְּחִיר הָאֲבוֹת, וְהוּא עוֹמֵד לְהַתְקִים בְּגָלוּת, אֲבָל מִתּוֹךְ שֶׁהוּא צְדִיק, הִתְעַכֵּב הַדִּין שְׁלֵטָא בְּעוֹלָם, שְׁהָרִי כָּל יְמֵי יַעֲקֹב לֹא שָׂרָה הַדִּין עַל הָעוֹלָם וְהִרְעָב הִתְבַּטַּל.

וְאוֹף הָכִי בְיוֹמוֹי דְּיוֹסָף דְּאִיהוּ דְּיוֹקְנָא דְּאַבּוּי (כיון דאיהו מת מיד). לֹא שָׂרָא גְלוּתָא (דינא על עלמא). בְּגִין דְּאִיהוּ אֲגִין עַל־יְהוּ כָּל יוֹמוֹי, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ מֵת, מִיָּד שָׂרָא עַל־יְהוּ גְלוּתָא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שמות א) וַיָּמָת יוֹסֵף וְגו', וְסָמִיךְ לִיה הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ. וְכִתִּיב וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וְגו'. כְּגוֹוְנָא דָּא בְּכָל אֲתַר דְּשָׂרִיא זַכָּאָה (על) בְּעִלְמָא בְּגִינְיָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִגִּין עַל עִלְמָא, וְכָל זְמַנָּא דְּאִיהוּ קַיִים, דִּינָא לֹא שָׂרִיא עַל עִלְמָא וְהָא אֶתְמַר.

תרגום לעברית

וְאוֹף כֶּה בְּיָמֵי יוֹסֵף, שֶׁהוּא דְמוּת אָבִיו, [כיון שהוא מת מיד] לֹא שָׂרְתָה הַגְּלוּת [הדין על העולם], מִשּׁוּם שֶׁהוּא הִגֵּן עֲלֵיהֶם כָּל יָמָיו. כִּיּוֹן שֶׁהוּא מֵת, מִיָּד שָׂרְתָה עֲלֵיהֶם הַגְּלוּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות א) וַיָּמָת יוֹסֵף וְגו', וְסָמוּךְ לוֹ - הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ. וְכִתּוּב וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וְגו'. כְּמוֹ כֵּן בְּכָל מָקוֹם שֶׁשָּׂרִי צָדִיק [על] בְּעוֹלָם, בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא יִגֵּן עַל הָעוֹלָם, וְכָל זְמַן שֶׁהוּא קַיִים, הַדִּין לֹא שׁוֹרָה עַל הָעוֹלָם, וְהֵנָּה נִתְבָּאֵר.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו, מֵאֵי מִגְוָרֵי אָבִיו, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ירמיה ו) מִגְוָר מִסְבִּיב, דְּכָל יוֹמוֹי הָוָה דְּחִיל וְהָוָה בְּדִחִילוֹ: וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו. רַבִּי אֱלֶעָזָר אָמַר, דְּאֶתְקַשֵּׁר וַיִּתֵּיב בְּהָהוּא אֲתַר דְּאֶתְאַחִיד בַּחֲשָׁה. אֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו דִּיִּיקָא, בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, אֶתְקַשֵּׁר אֲתַרָּא בְּאֶתְרֵיהּ. מִגְוָרֵי אָבִיו, דָּא דִּינָא קִשְׂיָא. בְּאֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו, כְּמָה דְּאֶתְמַר הָהוּא דִּינָא רַפִּיָּא דְּאִיהִי אֶרֶץ, דְּאֶתְאַחִיד מִן דִּינָא קִשְׂיָא וּבִיָּה אֶתְיֵשֶׁב יַעֲקֹב וְאֶתְאַחִיד בֵּיָּה, (וְהָיָא אֶרֶץ אִיהִי אֶסְפַּקְלָרִיא דְּלֹא נִהְרָא):

בא ראה, וישב יעקב בארץ מגורי אביו, מה זה מגורי אביו? כמו שנאמר (ירמיה ו) מגור מסביב, שכל ימיו היה פוחד והיה בפחד. וישב יעקב בארץ מגורי אביו. רבי אלעזר אמר, שהתקשר וישב באותו מקום שנאחז בחשך. ארץ מגורי אביו דוקא, בארץ כנען, נקשר המקום למקומו. מגורי אביו - זה הדין הקשה. בארץ מגורי אביו, כמו שנאמר אותו הדין הרפה, שהיא הארץ שנאחזה מן הדין הקשה, ובו התישב יעקב ונאחז בו [ואותה ארץ היא האספקלריה שאינה מאירה].

טקסט הזוהר

אלה תולדות יעקב יוסף וגו', בטר דאתישב יוסף בייעקב ואזדוג שמשא בסיהרא, כדין שרא למעבד תולדות, ומאן איהו דעביד תולדות, אהדר ואמר יוסף, דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק איהו עביד תולדות בגין דלא פסקין מימיו לעלמין, ואיהו עביד תולדות בהאי ארץ ומניה נפקין תולדות לעלמא.

תרגום לעברית

אלה תולדות יעקב יוסף וגו'. אחר שהתישב יוסף עם יעקב והזדוג השמש עם הלכנה, אז התחיל לעשות תולדות. ומי הוא שעושה תולדות? חזר ואמר יוסף. שהרי אותו נהר ששופע ויוצא הוא עושה תולדות, משום שאין מימיו פוסקים לעולמים, והוא עושה תולדות בארץ הזו וממנו יוצאים תולדות לעולם.

טקסט הזוהר

דהא שמשא אף על גב דאתקרב בסיהרא לא עביד איבין בר ההוא דרגא דאקרי צדי"ק, ויוסף איהו דרגא דיעקב למעבד איבין ולאפקא תולדין לעלמא, ובגין כה כתיב אלה תולדות יעקב יוסף.

שְׁהָרִי הַשָּׁמֶשׁ, אֵף עַל גַּב שְׁהַתְקָרֵב לְלִבָּנָה, לֹא עוֹשֶׂה פְרוֹת, רַק אוֹתָהּ הַדְרָגָה שֶׁנִּקְרָאת צְדִיק, וְיוֹסֵף הוּא הַדְרָגָה שֶׁל יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹת פְרוֹת וּלְהוֹצִיא תוֹלְדוֹת לְעוֹלָם, וּמִשּׁוּם כֵּן כָּתוּב אֵלֶּה תִּלְדוֹת יוֹסֵף.

טקסט הזהיר

אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כָּל מֵאֵן דִּהְיָה מְסִתְּכָל בְּדִיוֹקְנָא דְיוֹסֵף הָיָה אָמַר דָּדָא הוּא דִּיוֹקְנָא דְיַעֲקֹב. תָּא חֲזִי, דְּבִכְלָהוּ בְנֵי יַעֲקֹב לָא כְּתִיב אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב רְאוּבֵן, בֶּר יוֹסֵף, דְּדִיוֹקְנִיה דְּמִי לְדִיוֹקְנָא דְאַבְרָהָם.

תרגום לעברית

אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף - כָּל מִי שֶׁהָיָה מְסִתְּכָל בְּדַמּוּת יוֹסֵף, הָיָה אוֹמֵר שְׂזוֹ הִיא דַּמּוּת יַעֲקֹב. בֹּא רְאֵה שֶׁכָּכָל בְּנֵי יַעֲקֹב לֹא כָּתוּב אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב רְאוּבֵן, פָּרַט לְיוֹסֵף, שֶׁדַּמּוּתוֹ דּוֹמָה לְדַמּוּת אָבִיו.

טקסט הזהיר

בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה. אָמַר רַבִּי אֲבָא, רִמְזוּ לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּהָא כִּד אֶתְאַבִּיד מִנִּיה יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִין הָיָה. וְכָל אֵינּוֹן יוֹמִין דְּאַשְׁתָּאֲרוּ דְלֹא חָמָא לִיה לְיוֹסֵף הָיָה כְּכִי עַל אֵינּוֹן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִין. וּכְמָה דִּהְיָה בְּכִי עָלֶיהָ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִהְיֶה שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִין אַחֲרָנִין דְּאַתְקִיִּים בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּחֵדוּ בִּיקְרָא וּבְשִׁלְיָמוּ דְּכָלָא. בְּרִיָּה יוֹסֵף הָיָה מְלָכָא, וְכָל בְּנוֹי קַמִּיהָ הָיוּ, אֵינּוֹן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִין הָיוּ חֲיִין לְגַבִּיָּה. וּבְגִין כֵּן בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה אִיהוּ, כִּד אֶתְאַבִּיד מִנִּיהָ.

תרגום לעברית

בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה - אָמַר רַבִּי אֲבָא, רִמְזוּ לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִנֵּה כְּשֶׁנֶּאֱבָד מִמֶּנּוּ יוֹסֵף הָיָה בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִים, וְכָל אוֹתָם יָמִים שֶׁנֶּשְׁאָרוּ שְׁלֹא רָאָה אֶת יוֹסֵף, הָיָה בּוֹכָה עַל אוֹתָם שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה הַשָּׁנִים, וּכְמוֹ שֶׁהָיָה בּוֹכָה עָלָיו - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ

שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִים אַחֲרוֹת שְׁהִתְקַיֵּם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁמְחָה, בְּכָבוֹד וּבְשִׁלְמוֹת הַכֹּל. שָׁפְנוּ
יוֹסֵף הָיָה מֶלֶךְ, וְכָל בָּנָיו הָיוּ לְפָנָיו. אוֹתָן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנִים הָיוּ חַיִּים אָצְלוֹ, וּמָשׁוּם כָּךְ
בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הוּא הָיָה כְּשֶׁנֶּאֱבָד מִמֶּנּוּ.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ק"פ ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (איוב לה) לָכֵן אֲנִישִׁי לִבִּי שָׁמְעוּ לִי חֲלָלָה לֹאֵל מִרְשַׁע וְשֹׁדֵי
מַעֲוֹל. כִּי פָעַל

תרגום לעברית

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (איוב לד) לָכֵן אֲנִישִׁי לִבִּי שָׁמְעוּ לִי חֲלָלָה לֹאֵל מִרְשַׁע וְשֹׁדֵי
מַעֲוֹל, כִּי פָעַל אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרֶח אִישׁ יִמְצָאֵנּוּ. בֹּא רֵאָה, כְּשֶׁכָּרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת הָעוֹלָם, עָשָׂה אוֹתוֹ עַל הַדִּין, וְעַל הַדִּין הַתְקַיֵּם, וְכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם הֵם
עוֹמְדִים בַּדִּין חוּץ מִשְׁלַ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יֵאבֵד. פֶּרֶשׁ עָלָיו
רַחֲמִים, וְאוֹתָם הִרְחַמְתָּ מְעַכְבִּים אֶת הַדִּין שֶׁלֹּא יִכְלָה אֶת הָעוֹלָם, וְעַל הִרְחַמְתָּ מִתְנַהֵג
הָעוֹלָם וּמִתְקַיֵּם בְּשִׁבְלָם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.